

Výročná správa za rok 2015

**Občianska poradňa v Nitre, n. o.,
Štefánikova tr. 9, 949 01 Nitra
Poradenská kancelária: Komunitné centrum,
Nedbalova ul. 17, 949 12 Nitra, e-mail: opnitra@edo.sk**

I. Občianska poradňa v Nitre, n. o.

Občianska poradňa v Nitre ponúka svoje služby - bezplatné poradenstvo najmä pre klientov zo sociálne slabých vrstiev obyvateľov Nitry a okolia, od októbra 2002. Od roku 2005 do roku 2009 sa taktiež podieľa na realizácii humanitárnych rozvojových projektov v krajinách bývalého Sovietskeho zväzu.

Od januára 2002 Občianska poradňa poskytovala svoje služby pod hlavičkou občianskeho združenia Nitrianska komunitná iniciatíva. Od vzniku neziskovej organizácie Občianska poradňa v Nitre kontinuálne pokračujeme v poskytovaní poradenských služieb, hoci od roku 2010 už iba na dobrovoľníckej báze a v značne obmedzenej miere oproti predchádzajúcim rokom. V roku 2015 sme naše služby poskytovali v krízovom režime, pričom sme neprijímali nových klientov a poskytli sme 18 konzultácií jestvujúcim klientom z predchádzajúceho obdobia. Naše poradenstvo sa týkalo predovšetkým riešenia sociálnych problémov, bytových problémov, pracovno-právnych problémov, riešenia rodinných konfliktov, právnej ochrany klientov, ktorí sa nevedia, resp. pre zlú sociálnu situáciu nemôžu účinne brániť. Pre klientov sme v tomto období vypracovali niekoľko právnych podaní (väčšina z nich sa týkala uplatňovania si práv vyplývajúcich z pracovno-právnych vzťahov, riešenia rozličných rodinných kríz). Občianske poradenstvo sme poskytovali výlučne na dobrovoľníckej báze.

Pri poskytovaní služieb našej poradne stále vychádzame zo *základných princípov občianskeho poradenstva*, ktoré sú spoločné pre všetky poradne tohto typu:

- ✦ služby občianskej poradne sú pre klienta bezplatné
- ✦ občianska poradňa je prístupná pre každého klienta bez rozdielu

- ✦ poradcovia občianskej poradne sa snažia byť pri svojej práci maximálne nestranní - neposudzovať klienta, snažiť sa pochopiť v čo najväčšej miere jeho situáciu
- ✦ občianska poradňa je nezávislá (t. j. nie je závislá na politických stranách či iných vplyvoch, ktoré by obmedzovali poskytovanie služieb len na určitý okruh adresátov, alebo by ju priamo nútili porušovať princípy nestrannosti)
- ✦ služby občianskej poradne sú diskrétné - poradcovia sa zaväzujú, že bez súhlasu klienta sa o ich problémy nedozvie nik mimo poradne. Závazok mlčanlivosti môže byť obmedzený iba povinnosťou poradcov oznámiť spáchaný trestný čin, na čo sú klienti upozornení.

II. Z histórie Občianskej poradne v Nitre, n. o.

V roku 2000 sa niekoľko nadšencov zhodlo na potrebe vytvoriť v Nitre univerzálnu poradňu, ktorá by dokázala pomôcť ľuďom, predovšetkým s nízkym sociálnym statusom, zorientovať sa v prudko sa meniacom svete okolo nich. Výsledkom dlhšej prípravy bol vznik Občianskej poradne v Nitre ako samostatnej organizačnej zložky občianskeho združenia Nitrianska komunitná iniciatíva v novembri 2001. Od januára 2002 poskytuje Občianska poradňa svoje služby pre klientov zo širokého okolia. V septembri 2002 vznikla v záujme skvalitnenia práce Občianskej poradne samostatná právnická osoba – Občianska poradňa v Nitre, n. o.

V roku 2003 sme experimentálne zaviedli poskytovanie terénneho občianskeho poradenstva pre zdravotne postihnutých a imobilných klientov a pokračovali sme v ňom v niekoľkých prípadoch aj v roku 2008. Takéto poradenstvo sme poskytovali v prípade záujmu po predchádzajúcej dohode s klientom v jeho bydlisku.

V roku 2003 sme vypracovali projekt na poskytovanie terénneho občianskeho poradenstva pre osoby vo výkone trestu a ich rodiny a tento projekt sme doplnili o nové poznatky a skúsenosti v roku 2004. Z finančných dôvodov sa projekt zatiaľ nerealizoval.

V roku 2004 sme predložili prostredníctvom Rozvojového programu OSN (United Nations Development Programme) projekt Sociálno-poradenského a vzdelávacieho centra „PRO HOMINE“ v Biškeku, Kirgizsko, ktorý sme od apríla 2005 do marca 2007 realizovali spolu s organizáciou PRO HOMINE vďaka poskytnutým prostriedkom z trustového fondu Rozvojového programu OSN a slovenského Ministerstva zahraničných vecí. Projekt bol realizovaný v rámci oficiálnej rozvojovej pomoci Slovenskej republiky. Vďaka nemu v hlavnom meste Kirgizstanu Biškeku vzniklo sociálno-poradenské centrum určené predovšetkým tzv. „deťom ulice“, obzvlášť sociálne znevýhodneným skupinám obyvateľstva kirgizského hlavného mesta a jeho okolia. Priniesol výsledky, ktoré boli vysoko hodnotené aj v správe ministra zahraničných vecí o rozvojovej pomoci SR poskytnutej v rokoch 2004-2007.

V roku 2006 získala naša nezisková organizácia podporu Rozvojového programu OSN pre nadväzujúci projekt – projekt s názvom „Od konfliktu k harmónii: Lepšia budúcnosť“. Projekt je zameraný na tú istú cieľovú skupinu predovšetkým na vidieku okolo hlavného mesta Biškeku a v oblasti Talas. Jeho súčasťou bola príprava mladých ľudí z komunít poznačených extrémnou chudobou na svoj budúci život, príprava na budúce povolanie, ako i prevencia etnických a náboženských konfliktov v kresťansko-moslimskom prostredí prostredníctvom integračných a vzdelávacích aktivít. Projekt skončil v septembri 2009.

V roku 2008 (od septembra do konca roka s nadväznosťou v roku 2009) naša nezisková organizácia realizovala projekt „Rozvoj občianskeho poradenstva na sídlisku Klokočina ako účinnej formy prevencie sociálneho vylúčenia marginalizovaných skupín obyvateľstva v meste Nitra“.

V roku 2010 sme boli spoluautorami projektu vzniku Nitrianskeho centra dobrovoľníctva.

V roku 2015 naši spolupracovníci vypracovali pre klientov v stave sociálnej núdze niekoľko dôležitých podaní na rozličné slovenské ústredné orgány a v dvoch prípadoch sme pre klienta pripravili podanie na Európsky súd pre ľudské práva.

Obnovili sme kontakty s našimi partnermi v Českej republike (Asociace občanských poraden so sídlom v Prahe) a s partnermi v Poľsku (Biuro Porad Obywatelskich w Warszawie) s cieľom nadviazať vzájomnú spoluprácu a pripraviť spoločný medzinárodný projekt, ktorý by pomohol obnoviť o. i. plnohodnotnú štatutárnu činnosť našej organizácie.

V roku 2015 naša nezisková organizácia prežila veľkú stratu, keď v auguste 2015 zomrel náš dlhoročný podporovateľ, právny poradca a člen správnej rady JUDr. Vendelín Laca.

III. Predstavitelia neziskovej organizácie

Správna rada:

Mgr. Martin Pohanka – predseda správnej rady

Mgr. Peter Machata – člen správnej rady

RNDr. Ján Polák – člen správnej rady

Mgr. Marta Korgová – členka správnej rady

JUDr. Vendelín Laca – člen správnej rady – zomrel v auguste 2015, náhradník za neho nebol doposiaľ zvolený

Revízor: Ing. Pavol Lehoťák

Riaditeľ: Mgr. Dariusz Żuk-Olszewski, PhD.

Pracovníci Občianskej poradne v Nitre:

V roku 2014 v Občianskej poradni v Nitre pracovali: Mgr. Dariusz Żuk-Olszewski, PhD. (riaditeľ OP, dobrovoľník), Mgr. Jana Andreasová (poradkyňa, dobrovoľníčka), a JUDr. Vendelín Laca (externý právny poradca, dobrovoľník). JUDr. Vendelín Laca s našou poradňou naďalej spolupracoval napriek svojej veľmi ťažkej chorobe až do júna 2015, za čo by som chcel vyjadriť veľkú vďaku a uznanie.

IV. Ciele a činnosť Občianskej poradne v Nitre, n. o., v roku 2015

Hlavným cieľom činnosti našej neziskovej organizácie v roku 2015 bolo poskytovať aspoň v obmedzenej miere kvalitné bezplatné poradenstvo klientom našej organizácie v duchu základných princípov občianskeho poradenstva a štatútu našej organizácie. Dosiahnutie tohto cieľa bolo v značnej miere determinované nedostatkom finančných prostriedkov na hlavnú štatutárnu činnosť našej neziskovej organizácie. V roku 2014 naša poradňa nedostala žiaden príspevok z verejných zdrojov a ani z grantov na zabezpečenie svojej činnosti. Vďaka využívaniu kancelárie našej neziskovej organizácie v priestoroch Komunitného centra na Nedbalovej ul. 17 v Nitre sme z jednej strany priblížili našu činnosť obyvateľom najväčšieho nitrianskeho sídliska Klokočina a z druhej strany sme vďaka bezplatnému poskytnutiu priestorov zo strany Mesta Nitra mohli činnosť poradne vôbec zachovať. Naša nezisková organizácia sa podieľa na činnosti Centra dobrovoľníctva v Nitre.

V. Formy práce Občianskej poradne v Nitre, n. o., v roku 2015

Naša organizácia poskytovala v roku 2015 svoje služby formou dohodnutých konzultácií, ktoré si mohli klienti dohodnúť telefonicky alebo e-mailom.

Podľa obsahového zamerania konzultácii sme naše poradenstvo v roku 2015 rozdeľovali do nasledovných oblastí:

Sociálne dávky

Sociálna pomoc

Poistný systém

Bývanie

Pracovno-právne vzťahy

Ľudské práva

Rodina

Majetkovo-právne vzťahy

Právna ochrana

Občianske spolunažívanie

Školstvo

Iné

Z pohľadu zainteresovanosti poradcu do riešenia problému klienta a kontinuálnej starostlivosti o klienta, rozdeľujeme naše poradenské služby pre jednotlivých klientov do nasledujúcich 4 úrovní:

1.úroveň: Klient dostáva od poradcu iba všeobecné základné informácie, ktoré odpovedajú na jeho otázku. Ide napríklad o odovzdanie letáčka či iného tlačeného materiálu s informáciami o riešení jednotlivých problémových otázok, prípadne i o stručné vysvetlenie, ako pracovať

s odovzdanými informáciami (klientov pri tejto úrovni poradenstva neevidujeme, pretože častokrát nedochádza ani ku kontaktu medzi poradcom a klientom – klient si sám berie informačné materiály. Poradenstvo poskytnuté klientom na 1. úrovni nie je ani predmetom štatistiky).

2. úroveň: Klient a poradca absolvujú podrobný rozhovor, v ktorom poradca diagnostikuje problém klienta a spolu s ním hľadá najvhodnejšie riešenie. Podľa možností dáva poradca klientovi odpoveď na jeho otázky priamo na stretnutí, prípadne, ak si to vyžaduje ďalšiu konzultáciu s treťou osobou (napr. Úradom práce, soc. vecí a rodiny, MsÚ, právnikom, a pod.) dohodnú sa na ďalšom stretnutí.

3. úroveň: Táto úroveň je charakteristická vysokou angažovanosťou poradcu do riešenia problému klienta. Poradca klientovi pomáha pri písaní žiadostí, odvolaní, vyplňaní formulárov či pri zhotovovaní inej úradnej korešpondencie nevyhnutnej pre riešenie daného problému, konzultuje jeho záležitosť s treťou osobou alebo inštitúciou , právnikom, a pod. Problém klienta pomáha riešiť v spolupráci s inými neziskovými organizáciami (napr. charitatívnymi). Ide o dlhodobejšiu starostlivosť o klienta.

4. úroveň: Je to úroveň s najvyššou angažovanosťou poradcu do riešenia problému klienta. V praxi ide najmä o zastupovanie klienta s jeho písomným súhlasom na úradoch, ktoré sú kompetentné vydať rozhodnutie, ktoré sa týka jeho problému, ďalej riešenie problému klienta s inými organizáciami a inštitúciami, ktoré k riešeniu problému klienta majú čo povedať. Ide aj o zastupovanie príbuzných klienta s ich písomných súhlasom podľa vyššie spomenutých kritérií.

VI. Spolupráca s inými neziskovými organizáciami a inštitúciami

Pri svojej práci sme v uplynulom roku spolupracovali s neziskovými organizáciami poskytujúcimi špecifické druhy poradenstva a služieb (napr. pre zdravotne postihnutých – Zväz zdravotne postihnutých Nitrianskeho kraja, pre týrané deti a ženy – Áno pre život, n. o., Rajec, pre bezdomovcov a sociálne extrémne znevýhodnených občanov – o. z. Pokoj a Dobro, Hlohovec, Diecézna charita Nitra, pre rodiny v kríze – Centrum pre rodinu Nitra, pre matky s deťmi – Materské centrum Klokanček) a s lokálnymi verejnými inštitúciami. Jednou z dlhodobovo vynikajúco spolupracujúcich organizácií je Centrum komunitného rozvoja. Jedným z našich cieľov je tiež zlepšiť komunikáciu a spoluprácu medzi MVO a orgánmi štátnej správy a samosprávy v našom regióne práve prostredníctvom vytvorenia fungujúceho kvalitného servisu pre občanov založeného na spolupráci týchto už spomínaných organizácií.

VII. Hospodárenie neziskovej organizácie

Keďže v roku 2015 sme nezískali žiaden finančný príspevok z verejných či súkromných zdrojov a ani žiaden grant, činnosť poradne sme zabezpečovali výlučne vďaka bezplatnej dobrovoľníckej práci poradcov a bezplatnému poskytnutiu priestorov zo strany mesta Nitra.

Príjmy r. 2015:

0,- €

Výdavky r. 2015:

Priame výdavky: 0,- €

Nepriame výdavky: nevyčíslené nepriame výdavky (základné potreby pre poskytovanie poradenstva, náklady na telekomunikačné služby, internet) boli hradené, tak ako aj predchádzajúce roky, priamo dobrovoľníkmi Občianskej poradne v Nitre z ich vlastných prostriedkov.

Výročnú správu vypracoval: Mgr. Dariusz Żuk-Olszewski, PhD., jún 2015